

**GRENZELOOS
GOED ONDERWIJS**

SUMMA

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Maaike Eijkman

Grenzeloos Onderwijs

12 november 2025

samen
kun je
meer

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Kennismaking

Maaïke Eijkman

mh.eijkman@summacollege.nl

Docent NT2/P3, VOAT/Summa Plus

Workshops

De anderstalige student in het mbo.

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Programma

- 1) Doel
- 2) Waar zitten de problemen?
- 3) De feiten
- 4) Casus: instructies begrijpen
- 5) Quick wins
- 6) Tips interculturele communicatie
- 7) Afsluiting

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

1. Doel van deze bijeenkomst

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

ABC

- A.
- B.
- C.
- D.
- E.
- F.
- .
- .
- .

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

2. Waar zitten de problemen?

Woordenschat

Instructies begrijpen

Tekstbegrip

Schrijfvaardigheid

Verschil in communicatie door culturele achtergrond

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

3a. De feiten: Hoeveel woorden kent een anderstalige?

Taalniveau (CEF)	Aantal woorden	
A2		
B1		
B2		

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Hoeveel woorden kent een anderstalige?

Taalniveau (CEF)	Aantal woorden	
A2	2.000	
B1		
B2		

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Hoeveel woorden kent een anderstalige?

Taalniveau (CEF)	Aantal woorden	
A2	2.000	
B1	5.000	
B2		

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Hoeveel woorden kent een anderstalige?

Taalniveau (CEF)	Aantal woorden	
A2	2.000	
B1	5.000	
B2	12.000	

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Hoeveel woorden kent een anderstalige?

Taalniveau (CEF)	Aantal woorden	
A2	2.000	
B1	5.000	
B2	12.000	
NT1 van 12 jaar	17.000	
NT1 van ca.17 jaar	Ca. 27.000	

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

3b. De feiten: Woorden in een tekst lezen

‘Vlgonen een oznrdeek op een Eglnese uvinresiet mkaat het niet uit in wlkee vloogdre de ltteers in een wrood saasn, het einge wat blegnaijrk is, is dat de eretse en de ltaatse ltteer op de jiutse patals saasn.’

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

3c. De feiten: Soorten taalwoorden

1. **Schooltaalwoorden (instructietaal)**
2. **Vaktaalwoorden**
3. **Dagelijkse taalwoorden**

Techniek is het vak waar je leert hoe apparaten en gereedschappen zoals een soldeerbout en een verspaanmachine functioneren.

Je ontwikkelt essentiële technische vaardigheden die later belangrijk zijn voor je beroep als technicus.

Opdracht: markeer de **schooltaalwoorden** en de **vaktaalwoorden**

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Soorten taalwoorden

1. Schooltaalwoorden (instructietaal)
2. Vaktaalwoorden

Techniek is het vak waar je leert hoe apparaten en gereedschappen zoals een soldeerbout en een verspaanmachine functioneren.

Je ontwikkelt essentiële technische vaardigheden die later belangrijk zijn voor je beroep als technicus.

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Soorten taalwoorden

1. Schooltaalwoorden (instructietaal)
2. Vaktaalwoorden

Techniek is ??? waar je ??? hoe ??? en gereedschappen ??? een soldeerbout en een verspaanmachine ???.

Je ??? enkele technische ??? die later belangrijk zijn voor je ??? als technicus.

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Tekstdekking

- Studenten laat je een tekst lezen. Hoeveel % van de woorden moeten ze dan kennen om de tekst goed te kunnen begrijpen? Wat denk je? 40%, 60%, 80% of meer?
- Opdracht: Doe een inschatting van het % en lees de tekst met dat percentage.

Tekstdekking: het % dat je nodig hebt voor goed tekstbegrip

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

4) Een casus: instructies begrijpen

Een onderwijssituatie:

Zie handout

Gaan deze studenten meteen aan de slag?

Beargumenteer en adviseer.

Voorbeeld: Taal in de praktijkles

Voorbeeld: Taal in de praktijkles

LADE 4

Inhoud:

het uitschuifbare mes (2)
de handverzinkboor (1)
de ontbramer (1)
de blokschaaf (1)

de steekbeitel (2)
de blikchaar (1)
de vijl, plat (1)
de vijl, rond (1)

de vijl, driehoek (1)
de vijl, half rond (1)
de vijlenborstel (1)
het opbergbakje (1)

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

5. Quick wins

1. Nieuwe woorden vakoverstijgend aanbieden
2. Maak onderscheid tussen vak- en schooltaalwoorden
3. Pre-teaching: geef de stof vooraf aan de studenten
4. Maak visueel
5. Strategie (stappenplan) aanleren en inzetten; maak lesdoel zichtbaar.
6. Leer de student reflecteren op eigen handelen.
7. Zelfredzaamheid trainen - versterk het gevoel van autonomie
8. Creëer regelmatig successen, bouw aan vertrouwen, zoek verbinding
9. Faciliteer extra (werk-/toets-)tijd - OOK voor de docenten
10. Onderzoek de verschillen in taal en in cultuur.
11. Bepaal een NT2-contactpersoon in je team.

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

6. Interculturele communicatie

Tip:

Geef tijd en ruimte om te antwoorden. Het mag hierbij even stil zijn.

Tip:

Houd rekening met non-verbale communicatie.

Tip:

Stel aparte vragen. Vermijd dubbele vragen.

Tip:

Ondersteun en moedig aan om zich uit te spreken.

Tip:

Vermijd jargon, terminologie, uitspraken, gezegdes etc.

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Conclusie

Taal leren gaat niet vanzelf

Onderwijs is begrensd

Wat betekent dat voor ons als onderwijsgever?

Bewustwording:

In actie komen en blijven. Onderzoeken - bijsturen -
PDCA - evaluatie.

Door:

vast contactpersoon met NT2 expertise;

vast netwerk van hulpverleners;

bundeling van de expertise (reeds opgestart);

goede warme overdracht.

Door: seminars zoals Grenzeloos Onderwijs.

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Summa is in beweging

Ervaring

- * verzorgt bewustwordingsbijeenkomsten en verdiepingssessies voor collega's en teams bij Summa,
- * adviseert en traint docenten/teams in het mbo,
- * is 1 van de 4 regionale NT2-expertisecentra:
Ter Aa, Global College, PiusX
Overleg en uitwisseling van kennis en expertise op NT2-gebied.

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

7. Afsluiting

- Succes collega's

Een nieuwe taal leren, gaat niet vanzelf.

Meer lezen?

Vaktaalwoorden: <http://taalgerichtvakonderwijs.nl/werken-aan-vaktaal>

- Schooltaalwoorden:

<https://www.itta.uva.nl/publicaties/handleiding-basislijst-schooltaalwoorden-vmbo-72>

- Factsheets van Pharos.nl
- Voor meer informatie over de verschillen tussen Nederlands en andere talen, zie <https://www.moedint2.nl/home>.

Inzetten van digitale tools in klasactiviteiten als:

- Mentimeter (peiling)
- Kahoot (quiz)
- Padlet (online 'prikbord')
- Sites, apps mbt NT2 leren en oefenen o.a. Beterspellen.nl / Beterrekenen.nl